

Unga vuxna på härbärke delrapport 2008

Bakgrund

Från 2004 har gruppen unga vuxna (till och med 25 år) ökat vid Stockholms härbärgen. Sedan mars 2008 har Socialtjänstförvaltningen med medel från länsstyrelsen drivit ett projekt i syfte att undersöka varför unga vuxna ökar vid härbärgena och föreslå mer lämpade insatser för dessa samt att skapa en snabb vårdkedja från härbärke till annan insats för unga vuxna. Projektets leds av Socialtjänstförvaltningen genom Uppsökarenheten för vuxna, Socialjouren samt förvaltningens akutboende Grimman. Projektet bemannas av en uppsökare som tillhör Uppsökarenheten och en behandlingsassistent vid Grimman. Följande text är en lägesrapport av vad som hitintills framkommit under projekttiden 080301-080831.

En referensgrupp bestående av enhetschefer från försörjningsstöd och vuxengrupper på några stadsdelsförvaltningar har träffats tre gånger under projekttiden för att följa utvecklingen av arbetet.

Rapportens underlag

Projektarbetarna har via rapporter från härbärgen och akutboenden kartlagt alla unga vuxna tillhörande Stockholm stad som använt härbärke en eller flera nätter under ovanstående period.

Kartläggning av målgruppen

46 personer; 32 män och 14 kvinnor har hittills varit aktuella vid projektet. 23 av personerna är födda utomlands. Åtta av personerna är föräldrar. Medianåldern är 22 år.

Alla personer i den kartlagda gruppen har varit ärenden inom socialtjänsten innan de blev aktuella på härbärke. En person blev aktuell i Stockholm stad i samband med ansökan om akut nattlogi, men har tidigare varit ärende i en kranskommun. Av de aktuella personerna är 16 endast aktuella på enhet för försörjningsstöd. Tio av personerna tillhör Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningen (sdf). Ytterligare tio personer tillhör Enskede-Årsta-Vantör sdf. Sex personer tillhör Enheten för hemlösa. Resterande personer är någorlunda jämt fördelade på övriga stadsdelsförvaltningar. Norrmalms sdf, Östermalm sdf och Kungsholmens sdf har inte haft några unga vuxna klienter på härbärgen under perioden.

Av de aktuella personerna har 31 missbruksproblem. 16 av personerna har psykiatriska problem. 15 personer har ägnat sig åt kriminell verksamhet. Två personer har

prostituerat sig. En person har placerats av stadsdelsförvaltning på härbärke utan några klart definierade problem utöver hemlöshet.

Under perioden har 42 personer avslutats i projektet. Av de personer som avslutats har tio fått plats på stödboende. Sju har gått till behandling. Sex personer har flyttat till kamrat eller partner. Fyra personer har fått egen bostad. Två personer har flyttat till sitt föräldrahem. Två personer har gått till kriminalvård. 11 personer har avslutats då de efter kortare perioder av härbärgesboende inte återkommit till härbärgena.

Projektarbetarna har varit delaktiga i merparten av de ärenden som gått vidare till annan insats. Man har även i 7 fall, utöver den kartlagda gruppen, motverkat att unga vuxna placerats på härbärke. Härbärgen har då kontaktat projektarbetarna när en bokning på en ung vuxen inkommit varpå projektarbetarna kontaktat stadsdelsförvaltningen, som efter diskussion ombokat klienten till exempelvis vandrарhem.

Fallbeskrivningar

Kvinna född -82, Sammanlagd tid på härbärke ca 120 dagar. Skild med barn som bor på heltid hos pappan.

Projektarbetarna träffar henne på härbärke där hon blivit anvisad plats av enheten för försörjningsstöd i sin stadsdelsförvaltning efter att ha sökt hjälp med bostad. Kvinnan är aktiv på Jobbtorg varje dag. Hon förväntas komma igång med praktik som ett krav för att få försörjningsstöd.

Kvinnan har aldrig tidigare bott på härbärke. Hon har inget missbruk eller psykiatrisk diagnos. Kvinnan flyttar efter en tid ifrån härbärke för att istället flytta runt till olika vänner.

Insats från projektet: Projektarbetarna inleder samarbete med stadsdelsförvaltningen, ordnar kontakt med psykiatriker, följer med till Jobbtorg, hänvisar till medborgarkontoret för hemlösa som hjälper till med diverse ärenden bland annat bostadssökande och överklaganden.

Man född -83. Sammanlagd tid på härbärke 20 dagar. Mannen berättar att han har haft bostad och jobb som han blivit av med. Han har ett barn som bor med mamman. Mannen träffar barnet så ofta han kan. Han uppger att han har problem med alkohol och tidigare missbrukat olika droger. Mannen önskar träffa en psykiater och få den medicin han tidigare haft som fungerat bra.

Insats från projektet: Projektarbetarna kontaktar psykiater på S:t Görans teamet, och klienten påbörjar medicinering samt regelbunden kontakt. Projektarbetarna kontaktar även Enheten för hemlösa (Efh) för en tillhörighetsutredning.

Man född -86, Sammanlagd tid på härbärke 300 dagar. Mannen har missbrukat narkotika, men lämnat rena prov under längre tid. Han har trots missbruksproblem ingen kontakt med missbruksenhet utan enbart kontakt med försörjningsstöd.

Insats från projektet: Kontakt tas med handläggare och förslag ges på andra boenden. En informationsträff bokas på referensboende. Projektarbetarna medverkar vid samtliga möten med handläggare och klient. Man har även ordnat nätverksmöte där familj, beroendevård och socialtjänst ingår. Projektarbetarna har även länkat personen till öppenvård.

Man född -86: Sammanlagd tid på härbärke 39 dagar. Mannen har enbart kontakt med försörjningsstödsenhet. Personen röker cannabis. Mannen har tidigare bott hos sin mamma men uppger att han inte kan bo kvar på grund av konflikter i hemmet. Han säger att han hade stora svårigheter att kommunicera med stadsdelsförvaltningens socialtjänst och svårt att förstå systemet.

Insats från projektet: Projektarbetarna ordnade kontakt med försörjningsstöd för ny planering samt kontakt med missbruksenhet. De följde med personen dels på möten dels på ordnade informationsträff på stödboende. Projektarbetarna motiverade klienten att följa planering samt även avhålla sig från droger. Klienten flyttade relativt snart in på drogfrött stödboende.

Reflektioner kring nuvarande resultat och fortsatt inriktning

Syftet med projektet unga vuxna på härbärke är:

Att undersöka varför unga vuxna ökar vid härbärgena. Det är idag svårt att endast utifrån den undersökta populationen ge svar på ovanstående fråga. Missbruk, psykisk ohälsa och kriminalitet finns i den undersökta gruppen. Det är traditionella problem bland hemlösa och i sig inga nya variabler som kan förklara en ökning av antalet unga hemlösa. Det är möjligt att en del av ökningen kan ha samband med att hälften av de unga vuxna, som bor på härbärke under projekttiden är födda utomlands. Bland de äldre hemlösa som använder härbärke tenderar merparten att vara födda och uppvuxna i Sverige. En möjlig förklaring till varför unga vuxna ökar på stadens härbärgen kan vara att man som utlandsfödd ung vuxen har sämre nätverk och snabbare blir försatt i utanförskap vid sociala problem.

Att föreslå mer lämpade insatser. Integrerade insatser där vårdgivare samordnas kring klienten är en arbetsform som allt mer gör sig gällande inom arbetet med personer med svår socialmedicinsk problematik. Ofta brukar integrerade insatser komma till stånd i ärenden, som gått runt i vårdkedjan under lång tid utan att förbättring kommit till stånd. Att samordna vården för unga vuxna där problematiken i många fall inte hunnit utvecklas allt för långt borde vara än mer verksamt. Ansvariga vårdsamordnare eller så kallade "Case managers", som per automatik kopplas in i ärenden där yngre personer hamnar i härbärgesvärlden och lotsar ut dessa kan vara en gångbar lösning i sammanhanget. Projektmedarbetarna har i princip arbetat på detta sätt under projekttiden, men ett klart uttalat mandat för snabb vårdsamordning runt de unga vuxna som söker logi på härbärke skulle göra arbetet än mer effektivt och smidigt.

För att lotsa någon vidare måste dock något att lotsa till finnas tillgänglig. Utökade platser på referensboenden tillsammans med kvalificerad öppenvård där behand-

ling av missbruk/beroende och psykiatrisk problematik finns tillgänglig kan vara lämpliga insatser att lotsa till. Att skapa fler platser för unga vuxna både i behov av akutboende och utrednings- och planeringsboende har diskuterats både i projektets styr- och referensgrupp. Den frågan bör dock utredas vidare i samråd med den nya boendeenheten på Socialtjänstförvaltningen och med stadsdelsförvaltningar.

Att skapa en snabb vårdkedja från härbärke till annan insats. Att skapa en vårdkedja av ovanstående slag kräver en gemensam strategi för stadsdelsförvaltningarna och Socialtjänstförvaltningen. Riktlinjer för arbetet med unga vuxna kan behöva förtydligas och utökas. En ansvarsfördelning som innebär att stadsdelsförvaltningen arbetar preventivt för att motverka unga hemlösa medan Socialtjänstförvaltningen samordnar vården kring de personer, som fallit in i hemlösheten och härbärgesvärlden kan vara en gångbar inriktning.